

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: K. B.
Právně zastoupený Mgr. Ing. Miroslavem Šipkou, advokátem se
sídlem Boženy Němcové 1808, Sokolov

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5,

v řízení o žalobě ze dne 9. 9. 2024 proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 1. 2024, č. j. X. o
invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 1. 2024, č. j. X. a
jemu předcházející rozhodnutí č.j. X. ze dne 10. 10. 2023 se zrušují a věc se vrací
k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce Mgr. Ing.
Miroslava Šipky 9 280,70 Kč na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení (dále ČSSZ) ze dne 10. 10. 2023 č.j. X.
byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle ustanovení §
38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, neboť dle posudku OSSZ Sokolov ze
dne 6. 10. 2023 není invalidní, s ohledem na to, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého

zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 25 %.

2. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 25. 1. 2024, č. j. X., kterým žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila výše uvedené rozhodnutí s tím, že podle posudku lékaře Institutu pro posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 17. 1. 2024 není invalidní. Jedná se u něj o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který neomezuje fyzické, smyslové ani duševní schopnosti v takovém rozsahu, aby měly podstatný vliv na pokles pracovní schopnosti žalobce. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV (Funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), odd. B (Postižení končetin), položce 8 a (Endoprotézy na dolních končetinách, endoprotézy kyčelního, kolenního, hlezenního kloubu, lehké poruchy) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 10–15 %. Lékař ČSSZ ve shodě s lékařem OSSZ zvolil horní hranici uvedeného rozmezí, tj. 15 %, vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu zvýšil podle ustanovení § 3 odst. 1 citované vyhlášky tuto hodnotu o 10 % bodů a celkově tak pokles pracovní schopnosti činí 25 %. Nejzávažnějším zdravotním postižením, jež je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, je oboustranná postdysplastická koxartróza ošetřená oboustranně implantací totální endoprotézy, vpravo 5/2011, vlevo 6/2018, hybnost odpovídá oboustranně provedené operaci, stav po artroskopické chondroplastice pravého kolenního kloubu. Ostatní onemocnění a zdravotní postižení byla shledána menší klinické a posudkové závažnosti, samostatně posudkově méně významná, byla však zhodnocena při celkovém posouzení zdravotního stavu. Lékař IPZS tedy dospěl ke shodnému výsledku jako OSSZ Sokolov s tím, že se nejedná o invaliditu.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 9. 9. 2024 doručenou zdejšímu soudu dne 10. 9. 2024 se žalobce domáhal přezkoumání obou výše uvedených rozhodnutí, přičemž žalobu odůvodnil nesouhlasem s hodnocením jeho zdravotního stavu a pracovní schopnosti, má zato, že žalovaná správně nevyhodnotila jeho celkový zdravotní stav a nepoužila správná posudková kritéria. Má zato, že míra poklesu jeho pracovní schopnosti je vyšší než 35 % a měla by tak být shledána existence invalidity. Odkázal na opakovaná lékařská vyšetření a nemocniční hospitalizace, jež absolvoval od 4. 4. 2024 do 24. 4. 2024 pro přetrvávající zdravotní problémy. Navrhl proto, aby rozhodnutí správního orgánu I. stupně i rozhodnutí vydané v námitkovém řízení byla zrušena.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 20. 9. 2024 ve svém vyjádření k žalobě shrnula dosavadní průběh řízení o žádosti žalobce o přiznání invalidního důchodu. S ohledem na závěry posudku vypracovaného v rámci námitkového řízení navrhl, aby byla žaloba zamítnuta a napadené rozhodnutí potvrzeno, neboť je přesvědčena, že vypracovanými posudky byl plně posouzen a zjištěn zdravotní stav žalobce a při vyhodnocení posudkových závěrů bylo vycházeno ze zjištěných diagnóz a oba posudky považuje za objektivní. Subjektivní úvahy a vlastní vyhodnocení zdravotního stavu nejsou důvodem k uznání invalidity nebo změně jejího stupně či data jejího vzniku, neboť tato musí být objektivně zjištěna. Odkázala na podrobné

odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.

IV.

Posouzení věci soudem

5. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).
6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci bylo v souladu s § 51 a § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. rozhodnuto bez jednání.
7. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. soud vycházel při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

V.

Rozhodnutí soudu

8. Žaloba je důvodná
9. Žalobce nesouhlasil s posouzením jeho žádosti o invalidní důchod, který mu nebyl přiznán.
10. K námitkám žalobce týkajícím se posouzení zdravotního stavu není soud oprávněn se vyjadřovat, protože se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění.
11. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
12. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
13. Z těchto důvodů požádal soud Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí, dále

jen “ PK MPSV“ – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 8. 1. 2025 za účasti odborného lékaře z oboru ortopedie, jemuž žalobce nebyl přítomen. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, šlo o invaliditu druhého stupně, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50 %, nedosahoval však více než 69 %, doba platnosti (lhůta KLP): trvale, vznik ke dni 17. 7. 2023. Komise uvedla, že rozhodujícím zdravotním postižením s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 40 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10 % a celkově tak činí 50 %. Žalobce není pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav schopen práce s přetěžováním dolních končetin, práce v terénu, fyzicky těžké práce s manipulací s těžkými břemeny, práce v dlouhodobém stoji a ve vynucené poloze, je schopen lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu. Posuzován byl jako vozmistr. Datum vzniku invalidity bylo stanovena ortopedickým vyšetřením, dnem 17. 7. 2023, platnost byla stanovena trvale s ohledem na to, že není předpoklad stabilizace a zlepšení zdravotního stavu.

14. Žalovaná vyjádřila nesouhlas s posudkem s tím, že v něm chybí určení celé položky, když je uvedeno „kapitola XV., oddíl B, položka b), v důsledku čehož je posudek neúplný a tím i nepřezkoumatelný, neboť neobsahuje všechny náležitosti vyžadované vyhláškou. Vzhledem k tomu, že je uvedena horní hranice 40 %, lze odhadnout, že posudková komise stav patrně hodnotila podle položky 8b), která má stanovenou procentní míru poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30–40 %, s čímž by bylo možné souhlasit, stejně tak s navýšením pro profesní hledisko žalobce. Nelze však souhlasit s platností posudku, jenž byl odůvodněn tím, že není předpoklad stabilizace a zlepšení zdravotního stavu. Toto je jednak tvrzení podceňující možnosti pokroků medicíny a jednak je to vyjádření jen ke zdravotnímu stavu, a nikoliv k pracovní schopnosti. Rozhodující není diagnóza, ale objektivní funkční tíže poruchy mající dopad na pracovní schopnost. Žalobce by s ohledem na svůj věk měl být schopen rekvalifikace, přičemž nelze mít za vyloučené zlepšení funkční poruchy či adaptace do úrovně invalidity jen prvního stupně, a proto je kontrola pro účely invalidity důvodná, optimálně v 7/2026.
15. S ohledem na výhrady žalované soud požádal o vypracování doplňujícího posudku PK MPS ČR. Komise ve svém posudku vypracovaném po jednání dne 13. 5. 2025 uvedla, že neshledala důvody pro změnu přijatého posudkového závěru. Při jednání byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je oboustranná postdysplastická koxartróza, dysplazie kyčelního kloubu oboustranná, vrozená, implantace TEP, vpravo 5/2011, vlevo 6/2018. Jedná se o kombinované pohybové omezení na podkladě primární oboustranné postdysplastické koxartrózy ošetřené oboustranně implantací TEP, s nasedající těžkou artrózou v oblasti mediálního kompartmentu pravého kolene a v oblasti FP kloubu. V 6/2023 stav po ASK chondroplastice pravého kolenního kloubu. Další komplikující diagnózou je bolest levého ramene, degenerativní změny rotátorové manžety ramene vlevo. Žalobce je po plastice umbilikální a supra umbilikální kýly 1/2023 s komplikovaným hojením, otokem a zarudnutím kolem pupku, výtokem hnisu z rány, následně patrná a hmatná diastáza předních břišních svalů, doporučeno nepřetěžovat břišní svaly. V dokumentaci je uveden stav po luxační fraktuře levého lokte 2009 jako pracovní úraz. Po provedeném ASK výkonu přetrvává snadná unavitelnost, algický podíl, stav po operaci

pravého kolene 16.6. 2023 s přetrvávajícími bolestmi. Chůze pomalá s napadáním na pravou dolní končetinu, od operace pravého kyčle a pravého kolene neschopen chůze v nerovném terénu, překonávání překážek. PK MPSV není v souladu s posudkovým hodnocením IPZS Sokolov ani s posudkovým hodnocením námitkového řízení, neboť u posuzovaného se jedná o středně těžké funkční postižení dolních končetin s poruchou motorických funkcí končetin po provedených zákrocích se značným snížením celkové výkonnosti. S ohledem na profesi vozmistra byla zvolena horní hranice vymezeného rozpětí, jež byla navýšena 10 % pro komorbiditu v podobě diastázy předních břišních svalů po operaci umbilikální hernie sec Mayo 1/2023 a degenerativní změny rotátorové manžety ramene vlevo a stavu po luxační fraktuře levého lokte 2009. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce 8b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 40 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu byla tato hodnota podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvýšena o 10 % a celkově tak činí 50 %. Platnost byla stanovena s ohledem na věk, profesi a charakter postižení, je vyloučeno zlepšení funkční poruchy a adaptace v rozsahu, jenž by mohl mít dopad na snížení míry poklesu pracovní schopnosti. Není ani důvod pro použití § 4 odst. 1 citované vyhlášky. Zdravotní stav byl posouzen k datu vydání napadeného rozhodnutí.

16. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
17. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti byly PK MPSV shledány.
18. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
19. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované, jímž došlo k zamítnutí žádosti žalobce o invalidní důchod a rozhodnutí vydanému v námitkovém řízení, jímž došlo k zamítnutí námitek podaných žalobcem proti tomuto rozhodnutí a k potvrzení tohoto rozhodnutí s odůvodněním, že dle vypracovaných posudků poklesla pracovní schopnost

žalobce v důsledku jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 25 %. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 8. 1. 2025 a jeho doplnění ze dne 13. 5. 2025 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované se u žalobce jednalo o invaliditu druhého stupně, a proto je žaloba podaná důvodně. Soud proto napadené rozhodnutí žalované ze dne 25. 1. 2024 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 10. 3. 2023 rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s. ř. s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce ke dni vydání uvedených rozhodnutí odpovídal druhému stupni invalidity, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila 50 %, avšak lékařem OSSZ a lékařem ČSSZ byla přiznána pouze míra poklesu 25 %.

20. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí dle výše uvedených posudků PK MPSV invalidní pro invaliditu druhého stupně, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – druhý stupeň invalidity u žalobce ode dne 17. 7. 2023, trvale. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání druhého stupně invalidity by byla vydala žalovaná již na základě posouzení zdravotního stavu žalobce v rámci řízení správního orgánu prvního stupně či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s. ř. s.
21. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšný žalobce, jenž byl ve sporu právně zastoupen, požadoval náhradu nákladů řízení v celkové výši 10 853,70 Kč zahrnující 3 úkony právní služby dle § 7 bod 3, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, á 1.000,-Kč (příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby a porada s klientem přesahující jednu hodinu konanou dne 5. 12. 2024) a 3x režijní paušály (náhradu hotových výdajů) á 300,-Kč. Dále žalobce požadoval odměnu dle § 9 odst. 5 advokátního tarifu platného od 1. 1. 2025 ve výši 4 620 Kč za další poradu s klientem přesahující jednu hodinu, jež se konala dne 9. 4. 2025 a režijní paušál 450 Kč, tj. 8 970 Kč, to vše zvýšeno o daň z přidané hodnoty z uvedených částek ve výši 1 883,70 Kč dle
22. Soud shledal oprávněným nárok žalobce na výše uvedenou náhradu nákladů řízení, s výjimkou odměny za poradu s klientem, konanou dne 5. 12. 2024. K přiznání odměny za tento úkon soud neshledal důvod s ohledem na jeho neúčelnost za tehdejšího stavu řízení, jenž poradu v rozsahu přesahujícím jednu hodinu, dle názoru soudu, nevyžadoval. Právní zástupce soudu nepředložil záznam o jejím konání, přičemž tato porada měla proběhnout ve stadiu řízení po podání žaloby a po doručení vyjádření žalované právnímu zástupci žalobce, jež obsahovalo rekapitulaci dosavadního průběhu správního řízení a zcela standardní obecnou argumentaci. Odlišný závěr pak soud zaujal v případě požadované odměny za další poradu s klientem přesahující jednu hodinu, jež se měla uskutečnit dne 9. 4. 2025 a to s ohledem na to, že se jednalo o dobu po doručení posudku PK MPSV, k jehož závěrům měla žalovaná výhrady, s nimiž byl žalobce seznámen, její konání proto soud shledal jako účelným. Soud proto žalobci přiznal na nákladech řízení částku v celkové výši 9 280,70 Kč zahrnující odměnu za dva úkony právní služby – přípravu, převzetí věci a sepsání žaloby po 1 000 Kč dle § 7, § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., 2 režijní paušály po 300 Kč dle § 13 odst. 3 uvedené vyhlášky a odměnu za 1 úkon právní služby – poradu s klientem přesahující

1 hodinu po 4 620 a jeden režijní paušál po 450 Kč dle výše uvedené vyhlášky ve znění účinném po 1. 1. 2025, dále částku 1 610,70 představující DPH z uvedených částek, jehož je právní zástupce žalobce plátcem, když tuto částku je povinna žalovaná uhradit k rukám zástupce žalobce ve lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou (výrok II. rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 7. 8. 2025

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně